

A może nad "kaszubskie morze"?

...dawno, dawno temu, na wyspie, która niegdyś znajdowała się na środku niedużego jeziora, stał zamek.

Panem, który w nim zamieszkiwał był król Sorka. Król uwielbiał polować w okolicznych lasach i kniejach. Pewnego razu zdarzyło się, w czasie polowania, że samotnie zapędził się za zwierzem i znalazł nad brzegiem swojego jeziora. Wówczas to po raz pierwszy zobaczył rusałkę, o której wiadomo było, że żyje w jeziorze i wszyscy na nią mówią Wdzydzana. Ledwie na nią spojrzął - zaraz znikła, jakby zapadła się pod ziemię. Ale to jedno spojrzenie wystarczyło i Sorka nie mógł o niej zapomnieć. Zwołał swoich poddanych - a był to lud, podobnie jak on sam, mocarny - kaszubskich stołemów i kazał im kopać tam, gdzie brzeg ukrył Wdzydzanę. Dniami i nocami pracowali kopacze, a rowy drążone przez ich łopaty zalewała woda.

Choć kształt jeziora się zmieniał, rusałki jednak wciąż nie było. Ukazała się ponownie królowi dopiero w jakiś czas potem. Znowu na brzegu jeziora, lecz w zupełnie innym miejscu. I znowu znikła, jakby się ziemia pod nią rozstąpiła. Poddani króla na jego rozkaz rozpoczęli kopanie w tym nowym miejscu. Wdzydzany wciąż jednak nie było. I znowu minęło wiele dni nim król ją ujrzął - jeszcze gdzieś indziej. A potem jeszcze gdzieś indziej...

Dopiero na łożu śmierci król zrozumiał, że życie strawił w pogoni za złudą. Zostało jednak po nim jezioro, które stworzył. Rozległe i piękne, o niezwykłym kształcie, dla upamiętnienia dziwnej historii jego miłości nazwane od imienia rusałki - Wdzydze

Kaszuby są uznawane za jeden z najpiękniejszych i najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionów Polski, zaś ich największe bogactwo stanowią lasy oraz jeziora. Na czele stoi kompleks Jezior Wdzydzkich tzw. "Kaszubskie Morze".

Jezioro składa się z czterech basenów jeziornych i jest zbiornikiem wodnym typu rynnowego. Baseny jeziorne jeziora Wdzydzkiego układają się w charakterystyczny krzyż co powoduje, iż można się także spotkać z nazwą "**Wdzydzki Krzyż**".

Każdy z basenów jeziornych ma własną nazwę. Największy (południowy) o powierzchni ponad 1000 ha to właściwe Jezioro Wdzydze. Drugi co do wielkości, o powierzchni ponad 300 ha, to basen Jeziora Gołuń. Kolejny, o powierzchni ponad 130 ha, to jezioro Radolne o długości 3 km i głębokości 13 m. Najmniejszy basen jeziorny, zwany jest Jeziorem Jelenim, a jego powierzchnia wynosi nieco ponad 70 ha. Jeziora Wdzydzkie wraz ze Słupinkiem zajmują 1656 ha (w tym 150,7 ha wysp). Około 80% brzegu jest pokryta lasem. Maksymalna głębokość 71,4 m, a łączna linia brzegowa wynosi 86 km i jest bardzo urozmaicona.

Na "kaszubskim morzu" znajdują się liczne naturalne wyspy. Ostrów Wielki, Glonek, Ostrów Mały, Sorka, Sidły, Mielnica, Przerośla i Ceronek to wyspy jeziora Wdzydze. Na jeziorze Gołuń znajduje się wyspa Trzopcyn, a na Jelenim - Ostrówek. Największa z wysp, Ostrów Wielki, o powierzchni 90,66 ha i długości około 3 km to druga co do wielkości wyspa jeziorna w Polsce. Północna nadbrzeżna część wyspy jeszcze do niedawna była zamieszkała (przed wojną przez ponad 20 osób), zaś południowa część porośnięta jest borem sosnowym. Wszystkie wyspy mają ogromne znaczenie jako siedlisko i obszar lęgowy rzadkich i chronionych ptaków wodno-błotnych.

Najbardziej znaną nad jeziorem miejscowością są Wdzydze Kiszewskie. Głównie przyczyniła się do tego działalność Teodory i Izidora Gulgowskich. Byli oni twórcami pierwszego w Polsce skansenu - ich praca zaowocowała odkryciem zapomnianych źródeł kaszubskiej sztuki ludowej i twórczości rzemieślniczej.

Będąc we Wdzydzach Kiszewskich nie sposób nie odwiedzić skansenu.

Zagroda drobnoszlachecka z Trzebnia

"Kaszubskie morze" to oczywiście raj dla żeglarstwa! Działają tam firmy czarterowe, ale jest to przede wszystkim akwen żeglarzy - rezydentów z bliższych i dalszych okolic. Mają oni swój portal - www.wdzydze.com. I Straszyn ma na Wdzydzach swojego reprezentanta - to jacht 'El Niño'.

El Niño cumuje przy Wielkim Ostrowiu

Jachty można wyczerterować w kilku miejscach takich jak: przystań „U Grzegorza” na jeziorze Jelenim, w marinie „Wdzydzki Kąt” nad jeziorem Gołuń, czy też w nowej marinie „Wdzydzki Raj” nad jeziorem Wdzydze. Dodatkowo należy wymienić przystanie: Stację Wodną PTTK we Wdzydzach Kiszewskich (tutaj znajduje się wieża widokowa z której można zobaczyć praktycznie cały krzyż jezior wdzydzkich), przystań klubu „Portowiec” na jeziorze Gołuń, ośrodek z przystanią na półwyspie Lipa na jeziorze Wdzydze i marinę przy Ośrodku Wypoczynkowym Largo w pobliżu wsi Borsk. Każdy znajdzie coś dla siebie! Sezon już blisko - do zobaczenia na Wdzydzach!

 akutny@gminne.INFO

fol. M. Chyła